

EUROPESE COMMISSIE

DIRECTORAAT-GENERAAL FINANCIËLE STABILITEIT, FINANCIËLE DIENSTEN EN
KAPITAALMARKTENUNIE

Brussel, 8 februari 2018

Rev1

KENNISGEVING AAN BELANGHEBBENDEN

TERUGTREKKING VAN HET VERENIGD KONINKRIJK EN EU-REGELS OP HET GEBIED VAN VERMOGENSBEHEER

Op 29 maart 2017 heeft het Verenigd Koninkrijk kennisgegeven van zijn voornemen om zich uit de Unie terug te trekken krachtens artikel 50 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Dat betekent dat vanaf 30 maart 2019 om 00.00 uur (Midden-Europese tijd) (hierna "de terugtrekkingsdatum" genoemd) het gehele primaire en secundaire Unierecht niet langer van toepassing is op het Verenigd Koninkrijk, tenzij in een geratificeerd terugtrekkingsakkoord¹ een andere datum wordt vastgesteld². Het Verenigd Koninkrijk wordt dan een "derde land"³.

De voorbereiding op de terugtrekking is niet alleen een zaak van de EU en de nationale overheden, maar ook van bedrijven en burgers.

Gezien de grote onzekerheid, met name over de inhoud van een eventueel terugtrekkingsakkoord, wil de Commissie belanghebbenden, waaronder beheerders van beleggingsfondsen en beleggers, wijzen op de juridische gevolgen waarmee zij rekening moeten houden wanneer het Verenigd Koninkrijk een derde land wordt.

Behoudens mogelijke overgangsregelingen in een eventueel terugtrekkingsakkoord, gelden vanaf de terugtrekkingsdatum de EU-regels op het gebied van vermogensbeheer, en met name Richtlijn 2009/65/EG betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's)⁴ en Richtlijn 2011/61/EU inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen (abi's)⁵, niet langer voor het Verenigd Koninkrijk.

¹ Met het Verenigd Koninkrijk wordt momenteel onderhandeld over een terugtrekkingsakkoord.

² De Europese Raad kan volgens artikel 50, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie met instemming van het Verenigd Koninkrijk ook unaniem besluiten dat de Verdragen op een latere datum niet meer van toepassing zijn.

³ Een derde land is een land dat geen lid is van de EU.

⁴ Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's), PB L 302 van 17.11.2009, blz. 32.

⁵ Richtlijn 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2011 inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen (abi's), PB L 174 van 1.7.2011, blz. 1.

Dit heeft met name de onderstaande gevolgen⁶:

1. GEVOLGEN VOOR VERMOGENSBEHEER IN HET VERENIGD KONINKRIJK

- Icbe-beheermaatschappijen en abi-beheerders uit het Verenigd Koninkrijk zullen niet langer over een vergunning beschikken⁷ (zij verliezen het zogenoemde "EU-paspoort") en zullen dus als abi-beheerders uit een derde land worden behandeld. Dit betekent dat die entiteiten niet langer op basis van hun huidige vergunningen in de EU fondsen kunnen beheren en verhandelen:
 - Voor icbe's, EuVECA's (Europese durfkapitaalfondsen), EuSEF's (Europese sociaalondernemerschapsfondsen) en Eltif's (Europese langetermijnbeleggingsinstellingen) moeten zowel de beleggingsfondsen als de beheerders ervan in de EU gevestigd en geregistreerd zijn of een vergunning hebben om fondsen te mogen beheren en verhandelen aan niet-professionele⁸ en professionele beleggers in de hele Unie.
 - Abi-beheerders moeten in de EU gevestigd zijn en een vergunning hebben om abi's te mogen beheren en verhandelen aan professionele beleggers in de hele EU.
- Als gevolg hiervan zullen alle instellingen voor collectieve belegging die in het Verenigd Koninkrijk geregistreerd zijn of een vergunning hebben, als alternatieve beleggingsinstellingen van buiten de EU (niet-EU-abi's) worden beschouwd. Dit geldt voor:
 - instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's)
 - alternatieve beleggingsinstellingen (abi's)
 - Europese durfkapitaalfondsen (EuVECA's)⁹
 - Europese sociaalondernemerschapsfondsen (EuSEF's)¹⁰
 - Europese langetermijninvesteringsinstellingen (Eltif's)¹¹ en
 - Geldmarktfondsen (GMF's)¹²
- De lidstaten kunnen niet in de EU gevestigde en vergunninghoudende abi-beheerders toestaan abi's (EU-abi's en niet-EU-abi's) alleen op hun grondgebied te verhandelen

⁶ Zie ook de "Kennisgeving aan belanghebbenden – Terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk en EU-regels op het gebied van de markten voor financiële instrumenten" (https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en).

⁷ Artikel 6 van Richtlijn 2009/65/EG en artikel 6 van Richtlijn 2011/61/EU.

⁸ EuVECA's en EuSEF's mogen alleen aan niet-professionele beleggers worden verhandeld binnen de beperkingen van artikel 6 van Verordening (EU) nr. 345/2013 en artikel 6 van Verordening (EU) nr. 346/2013. Eltif's mogen alleen aan niet-professionele beleggers worden verhandeld binnen de beperkingen van artikel 28 van Verordening (EU) 2015/760.

⁹ Verordening (EU) nr. 345/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 betreffende Europese durfkapitaalfondsen, PB L 115 van 25.4.2013, blz. 1.

¹⁰ Verordening (EU) nr. 346/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 inzake Europese sociaalondernemerschapsfondsen, PB L 115 van 25.4.2013, blz. 18.

¹¹ Verordening (EU) 2015/760 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende Europese langetermijnbeleggingsinstellingen, PB L 123 van 19.5.2015, blz. 98.

¹² Verordening (EU) 2017/1131 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake geldmarktfondsen, PB L 169 van 30.6.2017, blz. 8.

in het kader van de zogenoemde nationale regelingen voor onderhandse plaatsing¹³. Richtlijn 2011/61/EU geeft de lidstaten de mogelijkheid om nationale regelingen voor onderhandse plaatsing en strengere regels dan de in die richtlijn opgenomen minimumvereisten in te voeren. Sommige lidstaten staan geen nationale regelingen voor onderhandse plaatsing toe, terwijl andere lidstaten alleen verhandeling aan professionele beleggers toestaan.

- Icbe-beheermaatschappijen of abi-beheerders die van de bevoegde autoriteiten van de EU-27 een vergunning hebben verkregen overeenkomstig artikel 6 van Richtlijn 2009/65/EG of artikel 6 van Richtlijn 2011/61/EU en die dochteronderneming zijn van een in het Verenigd Koninkrijk gevestigde entiteit (juridisch onafhankelijke, in de EU-27 gevestigde ondernemingen die onder zeggenschap staan van of aangesloten zijn bij in het Verenigd Koninkrijk gevestigde entiteiten), kunnen hun bedrijfsactiviteiten voortzetten op basis van hun vergunning als icbe-beheermaatschappij of abi-beheerder in de EU-27.
- Bijkantoren van beheerders uit het Verenigd Koninkrijk (permanente vertegenwoordigingen die niet juridisch onafhankelijk zijn van de abi-beheerder) in de EU zullen vanaf de terugtrekkingsdatum worden behandeld als bijkantoren van abi-beheerders van buiten de EU. Deze bijkantoren zullen, in voorkomend geval, onderworpen zijn aan de vereisten van nationale regelingen voor onderhandse plaatsing.

2. GEVOLGEN VOOR VERMOGENSBEHEER IN DE EU

- Vanaf de terugtrekkingsdatum zullen overeenkomstig Richtlijn 2009/65/EG of Richtlijn 2011/61/EU in het Verenigd Koninkrijk vergunninghoudende of geregistreerde icbe's en abi's als abi van buiten de EU worden beschouwd (zie hierboven). Icbe-beheermaatschappijen uit de EU-27 die dergelijke (voormalige) icbe's met een vergunning van het Verenigd Koninkrijk beheren, moeten overeenkomstig artikel 6 van Richtlijn 2011/61/EU een vergunning verkrijgen om niet-EU-abi's te beheren.
- Het beheer, door in de EU gevestigde en vergunninghoudende of geregistreerde abi-beheerders, van niet-EU-abi's die niet in de EU worden verhandeld, moet voldoen aan Richtlijn 2011/61/EU (met uitzondering van de regels inzake bewaarder en jaarverslag) en samenwerkingsregelingen voor gegevensuitwisseling tussen de bevoegde autoriteiten in de EU en die van het betrokken derde land (artikel 34 van Richtlijn 2011/61/EU).
- Overeenkomstig artikel 36 van Richtlijn 2011/61/EU is de verhandeling van niet-EU-abi's die worden beheerd door een in de EU gevestigde en vergunninghoudende of

¹³ Bij nationale regelingen voor onderhandse plaatsing beschikken entiteiten uit derde landen niet over het EU-paspoort in het kader van de eengemaakte markt, aangezien elke nationale regeling voor onderhandse plaatsing uitsluitend voor de betrokken lidstaat geldt. Richtlijn 2011/61/EU omvat een aantal minimumvoorwaarden in het kader van nationale regelingen voor onderhandse plaatsing voor i) entiteiten uit derde landen (zo moeten niet-EU-beheerders voldoen aan sommige vereisten van Richtlijn 2011/61/EU inzake jaarverslag, openbaarmaking aan beleggers en rapportage) en ii) het derde land (bijv. passende samenwerkingsovereenkomsten tussen de bevoegde autoriteiten in de EU en die van het betrokken derde land).

geregistreerde abi-beheerder onderworpen aan de nationale regeling voor onderhandse plaatsing, die een optie voor de lidstaten is. De lidstaten mogen aan deze categorie abi-beheerders strengere regels opleggen.

- Volgens de in Richtlijn 2009/65/EG en Richtlijn 2011/61/EU opgenomen regels inzake openbaarmaking aan beleggers moeten icbe-beheermaatschappijen en abi-beheerders een aantal stappen ondernemen om beleggers in kennis te stellen van de gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de EU, met name:
 - volgens artikel 22 van Richtlijn 2011/61/EU moeten abi-beheerders in het jaarverslag alle materiële veranderingen in de aan beleggers te verstrekken informatie opnemen, inclusief, maar niet beperkt tot, de juridische implicaties van de contractuele verhouding;
 - volgens artikel 78 van Richtlijn 2009/65/EG moeten icbe-beheermaatschappijen een document met essentiële beleggersinformatie opstellen, waarvan de essentiële elementen actueel moeten worden gehouden. Hierbij gaat het onder meer om informatie over de lidstaten waar de beheermaatschappij een vergunning heeft, wanneer de icbe grensoverschrijdend wordt beheerd of verhandeld.

Icbe-beheermaatschappijen en abi-beheerders moeten daarom nagaan of de verandering van de juridische status van het beleggingsfonds nog steeds zou stroken met de eerder aan de beleggers medegedeelde beleggingsstrategie van het fonds.

- Wat betreft de activa waarin EU-fondsen beleggen: Richtlijn 2009/65/EG en Richtlijn 2011/61/EU verbieden niet dat wordt belegd in activa die zich buiten de EU bevinden. Daarbij gelden echter wel beperkingen voor fonds-van-fondsen-structuren; met name icbe's met een in de EU-27 verkregen vergunning moeten dus nagaan of (voormalige) icbe's met een in het Verenigd Koninkrijk verkregen vergunning nog aan de voorwaarden voldoen¹⁴.
- EU-beleggers moeten hun beleggingscriteria opnieuw bekijken om na te gaan of zij nog stroken met de verandering in juridische status van de fondsen waarin zij hebben belegd (bijv. niet-EU-abi's in plaats van icbe's).
- Delegatie van bepaalde operationele taken aan in het Verenigd Koninkrijk gevestigde dienstverleners is toegestaan, mits wordt voldaan aan de desbetreffende voorschriften van Richtlijn 2009/65/EG en Richtlijn 2011/61/EU¹⁵. Met name wanneer de delegatie portefeuillebeheer of risicobeheer (of het beheer van beleggingen voor icbe's) betreft en wordt verleend aan een in een derde land gevestigde onderneming, moet er sprake zijn van een samenwerkingsregeling tussen de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst van de icbe-beheermaatschappij of abi-beheerder en de toezichthoudende autoriteit van de onderneming die de gedelegeerde taak uitvoert in het derde land.

¹⁴ Toetsing aan de voorwaarden van de artikelen 52 en 55 van Richtlijn 2009/65/EG.

¹⁵ Artikel 20 van Richtlijn 2011/61/EU, nader uitgewerkt in de artikelen 75 tot en met 82 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 231/2013 van de Commissie, en artikel 13 van Richtlijn 2009/65/EG. Als onderdeel van de op 20 september 2017 vastgestelde herziening van de Europese toezichthoudende autoriteiten (ETA's) heeft de Commissie sterkere coördinatie door de ETA's met betrekking tot delegatie en uitbesteding van activiteiten en risico-overdracht voorgesteld (COM(2017)536 final).

Bovendien heeft de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) hierover een advies uitgebracht met specifieke verduidelijkingen, met name met betrekking tot de risico's van brievenbusmaatschappijen die kunnen voortvloeien uit het gebruik van uitbestedingsovereenkomsten of het gebruik van niet-EU-bijkantoren voor het verrichten van taken/diensten voor EU-cliënten. Het gebruik van niet-EU-bijkantoren moet gebaseerd zijn op objectieve redenen in verband met de diensten die in het niet-EU-rechtsgebied worden verleend, en mag niet leiden tot een situatie waarin dergelijke niet-EU-bijkantoren materiële taken of materiële diensten in de EU verrichten¹⁶.

- Volgens artikel 21 van Richtlijn 2011/61/EU en artikel 23 van Richtlijn 2009/65/EG moet de bewaarder van EU-abi's en icbe's met een in de EU verkregen vergunning gevestigd zijn in de lidstaat van herkomst van het fonds. Artikel 22 bis van Richtlijn 2009/65/EG en artikel 21, lid 11, van Richtlijn 2011/61/EU bevatten voorschriften inzake de delegatie van bewaartaken aan derden. Wanneer de bewaartaken zijn gedelegeerd aan een in het Verenigd Koninkrijk gevestigde entiteit, geldt onder meer het volgende:
 - icbe-bewaarders moeten objectieve redenen voor de delegatie aantonen en ervoor zorgen dat de in bewaring gehouden activa in geval van insolventie van de betrokken derde niet beschikbaar zijn voor uitkering onder of realisatie ten voordele van de crediteuren van die derde¹⁷;
 - niet-EU-abi's die worden beheerd door een in de EU gevestigde en vergunninghoudende abi-beheerder, kunnen een bewaarder in het derde land van de niet-EU-abi aanstellen; hiervoor gelden specifieke vereisten¹⁸.

Deze kennisgeving laat de in Richtlijn 2011/61/EU vervatte regeling betreffende het derdelandenpaspoort buiten beschouwing¹⁹.

De website van de Commissie over beleggingsfondsen (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/growth-and-investment/investment-funds_en) bevat algemene informatie over vermogensbeheer. Die webpagina's zullen zo nodig worden geactualiseerd.

Europese Commissie
Directoraat-generaal Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarktenunie

¹⁶ ESMA-advies ter ondersteuning van convergentie van het toezicht op het gebied van beleggingsbeheer in de context van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie (13 juli 2017) (<https://www.esma.europa.eu/document/opinion-support-supervisory-convergence-in-area-investment-management-in-context-united>).

¹⁷ Artikel 17 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/438 van de Commissie.

¹⁸ Artikel 21, lid 6, van Richtlijn 2011/61/EU.

¹⁹ Artikelen 37 en 40 van Richtlijn 2011/61/EU voor de verhandeling van niet-EU-abi's door niet-EU-abi-beheerders, artikelen 37 en 39 van Richtlijn 2011/61/EU voor het beheer van EU-abi's of de verhandeling van EU-abi's door niet-EU-abi-beheerders.